

reizen zou ik het op prijs stellen over de volgende gegevens geïnformeerd te worden:

plaats van waarneming:

datum en uur:

richting van overvliegen van de groep roeken, kraaien en kauwtjes:

(een inwoner van Brussum zou bv. kunnen melden: Vanaf Brunssum/Langeberg in de richting van Heerlen/Heerlerheide).

Waarschijnlijk zullen vooral op de week-end dagen waarnemingen kunnen worden verricht. Echter ook van werkdagen zijn gegevens zeer welkom.

Gaarne verzoek ik om gegevens, als boven bedoeld, per briefkaart te melden aan:

W. M. Felder

Oude Trichterweg 26

VIJLEN (5103)

Op een later tijdstip hoop ik dan op de resultaten terug te komen.

W. M. Felder.

BOEKBESPREKING

De grote landzoogdieren van Nederland, door J. A. Eygenraam. Wetenschappelijke Mededeling nr. 98 van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 1973, 48 blz. met 26 illustraties door M. J. C. Kolvoort; tevens uitgekomen als mededeling nr. 79 van het Rijksinstituut voor natuurbeheer te Arnhem.

Te bestellen bij Bureau van de K.N.N.V. te Hoogwoud (N.H.), giro 130.28; prijs leden K.N.N.V. f 4,25, voor niet-leden f 5,—. Porto kosten inbegrepen.

Buiten de vakbladen gaf tot nu toe alleen het boek „Onze zoogdieren” door dr. M. A. Ysseling en dr. A. Scheygrond veel informatie over al onze zoogdieren. Andere boeken zoals de Zoogdierengids en de Zoogdieren van Europa zijn meer determinatie-werken.

De veldbioloog Eygenraam en zijn vele medewerkers (jacht-opzichters) hebben gedurende een groot aantal jaren veel gegevens verzameld. Samen met de literatuurkennis is dit nu als een Mededeling van de K.N.N.V. verschenen.

Onder de grote landzoogdieren worden verstaan het edelhert, het ree, de moeflon, het damhert en het wilde varken.

Behandeld worden de systematische indeling - de verspreiding in Nederland - relaties binnen de soort en met andere diersoorten - de familiegroepen. Aan dit laatste wordt veel aandacht besteed en voor velen zal dit nieuwe stof zijn. Uit eigen ervaring weet ik, dat hierover vaak hopeloos oude en foute denkbeelden bestaan. Eygenraam weet er veel en op indringende wijze over te vertellen.

De „taal” der dieren: de zintuigen, d.w.z. gehoor, gezicht, reuk en het gevoel vormen tesamen veelal de mogelijkheid tot onderling contact. Hierover wordt verteld aan de hand van voorbeelden, wat de duidelijkheid zeer ten goede komt.

De biotoop-eisen en, wat voor ons land belangrijker is, de toelaatbare dichtheden worden behandeld. De voortplantingsbiologie heeft hier nauw mee te maken en krijgt dan ook voldoende aandacht, evenals het feit dat in Nederland het grofwild geen natuurlijke vijanden meer heeft en dat de mens daarom regulerend moet optreden.

De tekeningen vallen iets tegen. De sierlijke, gracieuze herten vallen op de tekeningen wat „plomp” uit. Wel staat vast, dat met tekeningen bepaalde details beter geaccentueerd kunnen worden, iets wat met foto's meestal niet bereikt kan worden en in dit opzicht voldoen ze uitstekend.

In de begeleidende brief van de K.N.N.V. staat: „vele mededelingen zijn een overgang tussen populaire en moeilijke vakliteratuur”. Toch lijkt het me dat de lijst van de meeste vaktermen wel wat uitgebreider had mogen zijn; termen als oestrus, spronggewricht en hypofyse zullen voor de leek wel moeilijkheden geven. De vaktermen staan niet in alfabetische volgorde, wat het opzoeken ervan bemoeilijkt. De leeftijdsbepaling bij herten, speciaal de geweivorming geeft vaak misverstanden, maar wordt helaas niet behandeld.

Het geheel is toch een goed aantrekkelijk werkje geworden, dat voor eenieder op een prettige duidelijke wijze veel informatie geeft.

W. R. v. M.

„*Ursachen, Begleitphänomene und Steuerung zellulärer Bewegungserscheinungen*”, door H. Kornick, W. Stockem en K. E. Wohlfarth-Bottermann in Fortschritte der Zoologie-Bd 21 - Heft 1; Gustav Fischer Verlag; 74 pp, 38 afb.; Stuttgart, 1972.

Een goede, diepgaande en zeer gespecialiseerde publikatie over de cellulaire bewegingsverschijnselen.

J. M.